

Novelizace Metodického pokynu a standardu pro RF

V. Pillerová, Národní knihovna ČR

Liberec, Workshop pro metodiky, 18.10.2018

Národní knihovna
České republiky

3 nové body

- Úloha knihovny pověřené výkonem regionálních funkcí
- Úloha zřizovatele obsluhované knihovny
- Úloha obsluhované knihovny

Úloha zřizovatele obsluhované knihovny

- Zajišťuje vhodné prostory a interiérové vybavení odpovídající hygienickým a provozním normám pro činnost knihovny v obci, případně provádí drobné stavební úpravy a rekonstrukce prostor knihovny
- Zabezpečuje moderní technické vybavení a podmínky k zavádění nových technologií a knihovnicko-informačních služeb.
- Hradí náklady spojené s provozem knihovny

Úloha zřizovatele obsluhované knihovny

- Ve spolupráci s vedením pověřené knihovny řeší personální podmínky zajištění knihovnických služeb, podporuje další vzdělávání pracovníků knihovny, zejména účast na odborných knihovnických akcích pořádaných pověřenou knihovnou, krajskou knihovnou, případně dalšími organizacemi.

Úloha zřizovatele obsluhované knihovny

- Podporuje komunitní aktivity knihovny a spolupráci s jinými organizacemi v místě.
- Umožňuje pracovníkům pověřené knihovny vstup do knihovny v souvislosti s výkonem regionálních knihovnických služeb, podporuje spolupráci knihoven.

Úloha obsluhované knihovny

- Vede řádnou knihovnickou dokumentaci podle odborných pokynů pracovníků pověřené knihovny (statistické údaje o činnosti knihovny, ...)
- Zúčastňuje se porad, přednášek, seminářů a dalších vzdělávacích akcí.
- Pracuje s výměnným fondem dle pokynů pověřené knihovny.

Úloha obsluhované knihovny

- Spolupracuje při zavádění a aktualizaci automatizovaného knihovního systému.
- Pravidelně provádí revizi knihovního fondu dle vyhlášky 88/2002 Sb.
- Po skončení kalendářního roku zpracuje a předloží pověřené knihovně roční výkaz o knihovně (Kult MK 12-01).

Úloha obsluhované knihovny

- Podílí se na kulturních, vzdělávacích a komunitních aktivitách v místě svého působení, spolupracuje s organizacemi a zájmovými skupinami v místě.

Úloha pověřené knihovny

- Spolupracuje s krajskou knihovnou, zúčastňuje se porad.
- Připravuje a uzavírá smlouvy s obsluhovanými knihovnami k výkonu regionálních funkcí.
- Dodržuje nabídku služeb danou tímto metodickým pokynem, dle smluv mezi pověřenou a obsluhovanou knihovnou je odborně je zajišťuje.

Úloha pověřené knihovny

- Zpracovává statistický výkaz a výroční zprávu o výkonu a financování regionálních funkcí za příslušný region.
- Účastní se průzkumů a šetření v oblasti knihovnických služeb, výkonů knihoven aj.
- Vede ekonomickou agendu související s výkonem RF.

Úloha pověřené knihovny

- V rámci metodické pomoci poskytuje knihovnám poradenství, doporučuje postupy při zacházení s knižním fondem (aktualizace, obnova a vyřazování, zavádění ICT technologií, zpracování rozborů knihovnických činností).
- Zajišťuje odborné knihovnické zaškolení nových pracovníků, organizuje porady obsluhovaných knihoven, vzdělávací akce, semináře aj. vzdělávací aktivity.

Úloha pověřené knihovny

- Po ukončení kalendářního roku zpracovává výkazy Kult MK (12-01) za svůj region a předává je krajské knihovně.
- O službách poskytnutých obsluhovaným knihovnám vede prokazatelnou evidenci.
- Propaguje příklady dobré praxe, oceňuje úspěchy obsluhovaných knihoven

Kritéria pro výběr PK

- Vysoká odbornost vykonávaných činností
- Pracovní kapacity
  - Včetně zajištění provozu RAKS

Zásady pro rozdělení finančních prostředků na výkon RF

- Zohlední se aktuální inflace a valorizace mzdových prostředků.

Standardy

Poradenská a konzultační činnost

- konzultace k výstavbě, rekonstrukci a vybavení knihovny.
- podpora při zpracování rozvojové strategie knihovny,

Nová služba

- Metodická podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit

Cíl: Podpora transformace veřejných knihoven na knihovnická, informační, vzdělávací, kulturní a komunitní centra obcí.

Podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit

- Metodická, případně praktická pomoc při pořádání kulturních, vzdělávacích a komunitních aktivit, které přispívají k rozvoji společenského a kulturního života v obci. Podpora spolupráce se školami, spolky a dalšími subjekty v místě. Ukázky moderních vzdělávacích aktivit, besed aj. činností.
- Poskytovatelem jsou krajské a pověřené knihovny
- Periodicita dle potřeby

Servis AKS

- Zajištění servisních služeb pro obsluhované knihovny kraje zvýšení racionalizace jejich služeb **nebo provoz regionálního automatizovaného kooperačního systému (RAKS)**
- Servis lze poskytnout pouze knihovnám používajícím AKS, který splňuje knihovnické a technické parametry, **které stanoví pověřená knihovna**

- Aktualizace a doplnění některých definic
- Pokyny k vyplňování výkazu RF

Novelizace Standardu pro dobrou knihovnu

Počet provozních hodin

	Doporučená hodnota	Celostátní průměr 2017
Počet obyvatel	Počet hodin	Počet hodin
Do 500	5 - 10	2,5
501-1 000	5 – 15	4
1 001-3 000	15 až 23	10,5
3 001-5 000	23 až 28	24
5 001-10 000	28 až 40	29
10 001-20 000	40 až 45	37
20 001 – 40 000	45 až 50	44
Více než 40 00	50 a více	48

Tvorba knihovního fondu

- **Indikátor: Doporučený rozsah celkového objemu knihovního fondu** = 2 až 3 knihovní jednotky na obyvatele.
- **Indikátor:** Minimálně 7 % roční obnovy knihovního fondu novými přírůstky. Při stanovení základu pro výpočet procent obnovy se vychází z toho, že knihovna má mít minimálně 2 knihovní jednotky na obyvatele.

Tvorba knihovního fondu

	Doporučená hodnota	Průměr 2017
Částka v Kč/1 obyv.	30-45 Kč	28 Kč

Tvorba knihovního fondu

- Podrobné zásady pro stanovení optimálního rozsahu, obsahu a kvality knihovních fondů v knihovnách zřizovaných a/nebo provozovaných obcemi obsahuje **Metodický pokyn Ministerstva kultury k vymezení standardu doplňování a aktualizace knihovního fondu pro knihovny zřizované a/nebo provozované obcemi na území České republiky**

Plocha knihovny pro uživatele

- Plocha určená uživatelům zahrnuje celkovou užitnou plochu knihovny určenou návštěvníkům (v hlavní budově a pobočkách), např. volný výběr, studovny, čítárny včetně letních čítáren, přednáškové (divadelní) sály **pro pořádání kulturních, vzdělávacích a komunitních aktivit, prostory pro práci s dětmi a mládeží, tvůrčí dílny apod.** Nezahrnují se uzavřená skladiště, schodiště, vstupní prostory, sociální zařízení atd.

Studijní místa

Kategorie knihoven	Doporučená hodnota	Celostátní průměr 2017
1 – 500	4 až 5	5
501 - 1 000	6 až 8	7
1 001 - 3 000	9 až 10	10
3 001 - 5 000	10 až 18	18
5 001 - 10 000	20 až 28	26
10 001 - 20 000	28 až 70	39
20 001 - 40 000	70 až 120	84
Více než 40 001	120 a více	227

Studijní místa

- Kromě studijních míst knihovna nabízí dostatečný počet míst k oddechu, relaxaci a setkávání (oddechové zóny).

Přístup k internetu

Počet obyvatel	Doporučená hodnota, počet PC	Celostátní průměr 2017
1 – 500	1 až 2	2
501 - 1 000	2	1
1 001 - 3 000	2 až 3	2
3 001 - 5 000	3 až 5	3
5 001 - 10 000	5 až 10	5
10 001 - 20 000	10 až 15	9
20 001 - 40 000	15 až 20	19
Více než 40 001	20 a více	44

Přístup k internetu

- Počet veřejně přístupných stanic je možné omezit, pokud knihovna nabízí připojení k internetu pomocí wi-fi.
- Knihovna nabízí uživatelům dostatečné množství zásuvek pro notebooky, chytré telefony, tablety apod. Počítače a další informační technologie je nezbytné obnovovat nejpozději po pěti letech.

Webová stránka knihovny

- Popis toho, co má zahrnovat
- Webová stránka využívá protokol HTTPS, který zajišťuje autentizaci a důvěrnost přenášených dat.

Elektronický katalog knihovny

- Knihovny s počtem obyvatel nižším než 500, pokud nemají vlastní elektronický katalog, prezentují svůj fond prostřednictvím regionálního elektronického katalogu.

Personální zajištění knihovny

- Počet pracovníků v každé knihovně je ovlivňován řadou faktorů, např. rozsahem provozní doby pro veřejnost, rozsahem knihovního fondu a jeho uspořádáním, počtem budov nebo poboček knihovny, složitostí organizační struktury, rozsahem služeb a stupněm jejich využívání, počtem uživatelů, a nutností zaměstnávat specialisty. Počet pracovníků se zvyšuje, pokud knihovna rozšiřuje svou činnost pořádáním kulturních, vzdělávacích a komunitních aktivit....

Kvalifikace a vzdělávání pracovníků knihovny

- Odborné knihovnické činnosti knihovny zajišťuje odborný pracovník knihovny s minimálně středoškolským vzděláním, který má zvláštní odbornou způsobilost. Zvláštní odbornou způsobilostí se rozumí souhrn teoretických vědomostí, znalostí odborných standardů, procesů a všeobecně závazných právních předpisů upravujících činnost knihovny.
- Provozovatel knihovny usiluje o soustavné zvyšování kvalifikace odborných pracovníků

Kvalifikace a vzdělávání pracovníků knihovny

- Ponechán standard 48/8 (Profi/neprofi) hodin vzdělávání ročně

Kulturní, vzdělávací a komunitní aktivity knihoven

- Kulturní, vzdělávací a komunitní aktivity knihovny jsou ovlivněny místem, ve kterém knihovna působí. Cílem je rozvoj společenského a kulturního zázemí obyvatel obce, podpora místní společnosti napříč všemi věkovými kategoriemi, posílení spolupráce a solidarity. Hodnota knihoven je určována rovněž postavením v místní komunitě, v prostředí, ve kterém knihovna působí.
- **Indikátor:** Provést analýzu potřeb místní komunity a knihovnu proměnit v místo vzdělávání, setkávání, poznávání a spolupráce komunit. Využívat celostátních aktivit podporovaných profesními organizacemi.

Kulturní, vzdělávací a komunitní aktivity knihoven

	Doporučená hodnota	Celostátní průměr 2017
Počet obyvatel obce	Počet akcí za rok	Počet akcí za rok
1 – 500	8 - 10	7
501 - 1 000	10 - 20	9
1 001 - 3 000	20 - 30	21
3 001 - 5 000	30 - 60	53
5 001 - 10 000	60 - 120	101
10 001 – 20 000	120 - 250	224
20 001 - 40 000	250 - 500	486
Více než 40 00	500 - 1000	916

DĚKUJI ZA POZORNOST